

Közgazdász

A MÁRX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM.

Ára: 30 fillér

1961. OKTÓBER 24.

A huszonkettedik

A világ érdeklődése középette ülésező XXII. kongresszuson Hruscsov elvtárs egy alkalommal háromlépcsős rakétához hasonlította az SZKP — a munkáosztály és a kommunista párt fejlődését. Az első lépcső — mondotta —, ki- szakította Oroszországot a kapitalizmus világrendszeréből, a második felépíti és világrendszerré teszi a szocializmust —, a harmadik pedig megteremtí a kommunista társadalmat.

S most itt a kommunizmus küszöbén — hiszen ismert, hogy a most megvitattott programtervezet a kommunizmus programja — nekünk, akik valamilyen foglalkoztunk a munkásmozgalom történetével — nem lehet nem emlékezni arra, hol kezdődött, honnan indult el csermelyként ez a hatalmas áradat, amelyet ma úgy foglalkozunk össze, a kommunizmus építése.

Emlékezzünk, „Szikrából lobban a láng” — ez volt az első jelszó, amely az OSZDMP I. kongresszusán 1898 márciusán elhangzott s a határozat: „Az orosz proletárium lerázza magáról az önkényuralom jármát, hogy annál nagyobb erővel folytathassa a harcot a kapitalizmus és a burzsoázia ellen, a szocializmus teljes győzelméig.”

Az illegális kongresszuson, hatvanhárom esztendeje kilenc küldött vett részt — lehet erre nem emlékezni, ma, mikor napjainkban tízmillió kommunista küldöttei ültek össze Moszkvában, ahol az SZKP olyan világtörténelmi jelentőségű tervezetét vitatták meg, mint a kommunizmus megvalósításának programja?

Erről a kongresszusról már nemcsak kilenc küldött tud. Az egész világ, száz és százmilliók kísérik figyelemmel. Olyanok, akik még kapitalizmusban élnek, s olyanok, akik már csak tankönyvből ismerik a kapitalizmus sajátosságait.

A költői szépségű jelszó, „Szikrából lobban a láng”, beteljesedett —, s éppen beteljesedésének köszönhető, hogy a hasonlat ma már „háromlépcsős rakéta”, hiszen a lángoló eszme évenyében a hatvanhárom év alatt megteremtődött — sőt világrendszerré vált ez eszmeinek társadalmi; a szocializmus.

A TARTALOMBÓL:

Tananyagaink arányáról

Új tagok az SZB-ben

Várjuk az előkészítő!

Politikai érdeklődés — politikai tájékozottság

Ifjúsági fórum

Kollégiumi főzőcske

Fő cél a korszerűsítés
Stabil 5 éves tantervet kell kialakítani

A felsőoktatás reformjáról, ez évi teendőinkről érdeklődünk néhány kérdéssel

Dr. László Imre

rektorhelyettes elvtárustól. Kérdéseinkre az alábbi válaszokat kaptuk:

1 Kialakult-e már átfogó, egyetemi álláspont a közgazdász-képzés jellegéről?

Válasz:

— Igen. Az elmúlt évi szakbizottsági munkák az egyetem egészét érintették. Egyetelműen kialakult a közgazdasági képzés célja a népgazdasági igényeknek, a perspektivikus szükségletnek megfelelően. Eszerint egyetemünk feladata alapos szakműveltséggel és megfelelő általános műveltséggel rendelkező kommunista gazdasági szakemberek képzése. Számolunk kell azzal, hogy egyetemünk egyetlen felsőfokú intézménye a közgazdaságtudomány oktatásának, ezért a népgazdaság sokféle igényét kell kielégítenie. Feladatunknak tartjuk, hogy hallgatóink tudásukat minél hatékonyabban tudják felhasználni a szocialista gazdasági építés területén. A közgazdász-képzést úgy kell kialakítani, hogy tananyagainkban fontos helyet foglaljon el a gazdasági folyamatok mennyiségi, minőségi vizsgálata, e folyamatok gazdaságosságának megítélése, a szocialista világrendszer gyors ütemű fejlődésének népgazdaságunkra gyakorolt hatása, a technikai fejlődés gazdasági következményeinek tárgyalása.

Tekintettel arra, hogy a 20 éves távlati tervek hazánkban is közelebb hozzák a kommunista építés egész perspektíváját, a képzésnek már most figyelmet kell fordítania a kommunizmus építésének gazdasági feltételeire.

Mindezek következtében új, korszerű követelményekkel állunk szemben a közgazdász-képzésben. Korszerűsíteni kell az oktatást, amelynek kerete az ötéves képzés lesz 1962-től.

2 Milyen fontos feladatok állnak előttünk ebben az évben?

Válasz:

— Az a legfőbb feladatunk, hogy erőteljesen hozzájáruljunk a múlt évben elgondolt, kidolgozott program megvalósításához, vagyis értékesítsük és fejlesszük tovább a szakbizottságok eddigi munkáját, korszerűsítsük az oktatást és a tananyagot. A korszerűsítés a fő cél, s ehhez kapcsolódik, hogy ki kell alakítani az egyes szakok tematikáját, a stabil ötéves tantervet. Minden anyagot az adott szak célkitűzésének megfelelően korszerűsítünk, úgy, hogy legjobban visszatérőre a tudomány jelenlegi színvonalát. Ennek a tananyag korszerűsítésnek már olyan konkrét mozzanatai is vannak, hogy az SZKP XXII. kongresszusának anyagát hogyan dolgozza be a tananyagba.

3 Nem jelentenek-e túltérhelést a hallgatóknak a reform követelményei, a tananyagok korszerűsítése és az évközi termelési gyakorlat?

Válasz:

— A korszerűsítés nemcsak az új beiktatását jelenti, hanem azt is, hogy ami a képzés szempontjából felesleges, elavult, el kell hagyni. Ezt jelenti a „kevesebbet — de jobban” jelszó.

A túltérhelés elkerüléséért

szolgálja az a törekvés is, hogy igyekezzünk kiküszöbölni az átfedéseket, s egyes tárgyakból tárgykonzentrációkat tervezünk végrehajtani. Ez elősegíti, hogy kevesebb vizsga legyen egy-egy félévben — s a félév során a hallgatók ne darabolják idejüket 7—8 tárgytanulására.

— Hogy az évközi termelési gyakorlatok, üzemlátogatások ne okozzanak túltérhelést, ez elsősorban tanrendi kérdés — úgy kell beütemezni ezeket az üzemlátogatásokat, hogy a szaktanszék óráit vegyék igénybe.

4 Véleménye szerint, mennyire építhetünk a középiskolai reformra, s lehet-e valamilyen kívánságunk e reformmal szemben?

Válasz:

— A mi egyetemünk nem támaszkodhat egyértelműen a középiskolai reformra, hiszen a diákok eltérő iskolatípusból jönnek hozzánk. Emiatt több tárgyban nem lehet közvetlenül megteremteni a ráépítést.

A középiskolai reformot mi annyiban vehetjük figyelembe, amennyiben feltételezzük, hogy az oktatás korszerűsítése során a középiskola egyre több ismeretet nyújt a tanulóknak. Mi tehát a reform kapcsán azt vesszük számításba, hogy a hozzánk jelentkezők évről évre nagyobb, jobb ismeretekkel kerülnek ki a középiskolákból.

— Egyébként a tanárképzés vonalán szükségesnek tartom, hogy a középiskolai reformra támaszkodjunk, hiszen e szakok végleges tantervét csak akkor tudjuk kidolgozni, ha világosan tudunk építeni a középiskolai reformra, ha ismerjük a követelményeket, amelyek végzőseinket várják.

A csoport közös ügye

Ezekben a napokban zajlanak az ISZM következő évi vállalásai, amelyekben az ISZM következő évi vállalásai beszélik meg. A vállalások megtételénél a legtöbb csoportban már a múlt évben is komoly viták folytak, melyekben a csoporttagok elbírálták: egyik vagy másik ember vállalása mennyire segíti fejlődését, mi az amit megtehet és meg is kell tennie vállalkásként, hogy számára a mozgalom, hasznos, fejlesztő hatású legyen.

A kollektíva szerepét az elmúlt év tapasztalatai két oldalról is mutatják. Egyrészt azokban a csoportokban, ahol már korábban is jó közösségek alakultak ki, jóval színvonalasabbak voltak, mint az egyéni, mind a csoportvállalások. Például a múlt évben a másodévfolyam számvetel szalk csoportjában, ahol a közösség gyenge, mindössze hárman jelentkezték építőtáborba, míg

Az érdeklődés középpontjában

(Wormser Antal felvétele)

Sokan vannak a kollégiumban, akik reggelként az egyetemre menve megveszik a Népszabadságot, s reggelre várva, vagy az órák közti szünetekben olvassák. Ez mindennapi dolog, és senki nem gondol rá előző este, hogy majd holnap reggel újságot vesz. 17-én este azonban, hogy meghallottuk a rádióban, hogy már este 9-kor elkezdtek árusítani a Népszabadság másnapi példányait, mindnyájan arra gondoltunk, jut-e holnap belőle.

Reggel majdnem minden ember kikanyarította útját az újságos bódé felé. Nem tudom, hányszor hangzott el, hogy „egy Népszabadságot kérek”, láttam, hogy az újságáros előtt mindig akkor duzzadt meg az embercsoport, amikor az egyetemre igyekvők egy-egy kisebb társasága kiért a Dimitrov térre. Néha nyán mindjárt ott kinyitották a lapot, s a szemerkélő esőben olvasták, mit mondott Hruscsov a német békeszerződésről, a békéről, a Szovjetunió eredményeiről.

a másodévfolyam pénzügy I. szak csoportjának jó kollektív szelleme abban is megnyilvánult, hogy valamennyien vállalták a nyári társadalmi munkát.

Másrészt azokban a csoportokban, amelyekben folyamatosan figyelemmel kísérték a teljesítést, csak elvétve fordult elő, hogy valakinek nem sikerült vállalásának eleget tennie. Így az előbb említett pénzügyes csoportban csak egy, a szintén jó közösségi szellemű másodévfolyam agrár-pénzügy csoportban ugyancsak egy ember nem teljesítette a vállalást, míg a számvetel szakon a résztvevők fele nem kapott jelvényt.

A következő évben legfontosabb feladatunk a mozgalom terén annak megvalósítása, hogy a kollektíva a múlt évinél jóval színvonalasabban foglalkozzon évközi

a vállalások teljesítésének segítségével és ellenőrzésével. Minden bizonnyal alkalmas formát talált erre a negyedik évfolyam kereskedelmi Kari alapszervezet. Az egyes területeken tett vállalások ellenőrzését a csoportaktivisták feladatává tesszik, így a csoportgyűléseken egyes emberekkel foglalkoznak, a kultúros, ifjú agitátor, tanulmányi felelős, konkrét anyagot tud adni a csoport egyes tagjainak munkájáról, ugyanakkor pedig lehetőség van arra, hogy a csoportgyűlésen éppen azokkal az emberekkel foglalkozzanak, akiknek problémáik vannak, a vállalások teljesítésével kapcsolatban.

SZÉP JENŐ — KREKÓ BÉLA:

A matematikai módszerek egyetemi oktatásunkban

A Közgazdász szeptemberi száma figyelemre méltó kezdeményezést indított útnak „Tananyagaink aránya” c. cikkével. A cikkben felvetett problémák az általános egyetemi reform keretében tartoznak, és ebből a szempontból is alapvető jelentőségűek. Az elmúlt tanévben már megtörténtek a reform tekintetében a kezdő lépések, ez a munka azonban még távolról sincs befejezve. Különösen áll ez a matematikai módszerekre nézve, ahol teljesen új utakat kell taposni, vállalva a kezdeményezés minden terhet.

Mindjárt le kívánjuk szögezni, hogy a matematikai módszerek problémája nem olyan kérdés, amely csupán a matematikai tanszék belső ügye, hanem a mai körülmények között már az egész oktatásunknak egyik központi feladata, amelynek megoldása közelről érinti tan- székeink jelentős részét. Fontos dolog tehát, hogy a felmerülő nehézségeket széles körben, a legnagyobb körültekintéssel vizsgáljuk meg.

A matematika-oktatás nem öncél egyetemünkön, hanem a képzés szerves része. Azért oktatunk matematikát, hogy a közgazdászok kezébe e tekintetben is korszerű színvonalon álló eszközöket adjunk, amelyek a gazdasági döntések meghozatalánál matematikai szempontból is a legfejlettebb módszerek alkalmazását teszik lehetővé. Amint a külföldi példák is mutatják, a közgazdász-képzésben ma már elkerülhetetlen, hogy rá ne térjünk erre az útra. Egyetemünkön meg is történtek e tekintetben a kezdő lépések. Először is teljesen átfőrtmál- ták az egész matematika oktatás programját — a jelenlegi követelményeknek megfelelően. Létrehoztuk a tervmatematikai szakot, amelynek hallgatói tíz féléven keresztül tanulmányi idejének mint-

egy harmadrészét fordítják a matematikai módszerek megismerésére. Végül megindult az oktatók között a kutatómunka abban az irányban, hogyan lehet a matematikai módszerek felhasználásával saját tananyaguk problémáinak megoldását elősegíteni. (A kutatómunka persze lényegesen meghaladja azokat a kereteket, amelyeket közvetlenül hasznosítunk az oktatásban.)

Annak érdekében, hogy a kezdeti lendület ne törjön meg, és világosan lássuk a további teendőket, célszerű lesz itt is felvázolni, hogy az új módszerek bevezetésénél milyen utat kívánunk követni.

A cél eléréséhez vezető úton három egymástól eléggé elkülöníthető fokozatot lehet megkülönböztetni. Az utolsó fokozat maguknak a módszereknek az alkalmazása konkrét gazdasági problémákra. Ezt szükségképpen megelőzi ezeknek a közvetlenül alkalmazható módszereknek a megismerését. A sor elején pedig az általános matematikai alapvetés áll, amely nélkül a többi fokozat elérése elképzelhetetlen. A felsorolásban szándékosan választottuk a fordított sorrendet, hogy világosan kitűnjék, mi határozza meg a matematikai oktatás célját, anyagát és didakti-

kai eszközeit. Közbevetőleg megjegyezzük, hogy a fentiek a terv-matematikai szakra is vonatkoznak, ezt a szakot illetőleg azonban a követelmények lényegesen magasabbak. Általánosan érvényes tehát a közgazdászok oktatásában, hogy meg kell adni:

a) az általános matematikai alapismereteket (lineáris: algebra, analízis, valószínűség-számítás)

b) a korszerű programozási módszereket (lineáris és nem-lineáris programozás, matematikai statisztika, várakozási időproblémák, stb) és

c) meg kell mutatni ezeknek a módszerek az alkalmazását konkrét gazdasági problémákra.

Jelenleg egyetemünkön lényegében csak a) pont mondható megoldottnak. Kétségtelenül jelentős lépés ez is, s az sem vitás, hogy e lépés megtételéhez az általános reformtörekvés adta meg a lehetőséget. Meg kell mondani azt is, hogy a helyzet mégsem tekinthető kielégítőnek. Ha ugyanis nem lépünk túl az általános alapvetésen, éppen a korszerű programozási módszerek oktatása marad el, az anyagnak az a része, amelynek bevezetése érdekében az egész reformtörekvés megindult. E mellett a jelenlegi helyzet a hallgatókban is hiányérzetet fog kelteni, mert úgy fogják érezni, hogy a matematika tanulására fordított kétségtelenül komoly erőfeszítésük nem járt kellő eredménnyel. S ez az érzésük ilyen körülmények között jogos is lesz, mert így éppen akkor csukjuk be előt-

tük a kapukat, amikor már a gyakorlatban közvetlenül felhasználható módszerek ismeretetésére kerülhetne sor.

Ezen a helyzeten azonban segíthetünk, mert valójában a b) feladat megoldására is fel vagyunk készülve. A megvalósítás lényegében csak szervezeti és órarendi kérdés. Ott persze mutatkozik nehézség, hogy mindezt a hallgatók megterhelésének fokozása nélkül kell elérni, ami esetleg más tárgyak anyagának mennyiségi revízióját teheti szükségessé. Az ötéves egyetemi képzés keretében természetesen e probléma megoldása jóval könnyebb.

A c) pont megvalósítása tűnik legnehezebbnek. Az nem vitás, hogy ez nem megy egyik honapról a másikra. Ezt a feladatot ugyanis az egyes szaktanszéknek kell megoldani. S ehhez nem elég az új módszerek matematikai természetének megismerése, hanem az alkalmazás konkrét lehetőségeit előbb mélyreható gazdasági elemzéssel ki is kell kutatni. S mindezek elvégzésére optimális számításal is évekre van szükség.

Az elmondottak alapján — úgy véljük — meggyőződéssel állhatjuk, hogy az egyetemi reform egyik alapvető problémájáról van szó. A mielőbbi megoldás gazdasági életünk fejlődése is egyre erőteljesebben sürgeti. A reánk háruló felelősség súlyát az a megfontolás is növeli, hogy hallgatóink képzésénél a jövőben jelentkező szükséglet is igen komolyan figyelembe kell venni. Ebből kiindulva el nem odázható dolgnak tartjuk, hogy egyetemünkön levonjuk a jelenlegi helyzetből adódó összes szükséges következtetéseket és ezekre támaszkodva megtegyük a megfelelő intézkedéseket.

ÉS A KÖZÖNSÉG?

— Nem, és a közel jövőben sem

fogok járni! — válaszolta SZ. I. III. éves hallgató, arra a kérdésre, hogy jár-e az egyetem kulturális rendezvényeire.

Es körülbelül így, vagy ehhez hasonlóan válaszolt a megkérdezettek nagy része. De hogy miért nem, erre legtöbbször csak kitérő válaszokat adott. Sz. I. kolleginánk azonban — legalább is szerintem — megokolta:

— Nem, és a közeljövőben sem fogok járni — mondta — mert ha már pénzre teszek szert, akkor inkább magasabb színvonalú műsort nézek meg — másutt.

Szóval a műsor színvonalát tartja alacsonynak. De ha nem látogatta eddig a kultúrosztály, a KISZ-klub rendezvényeit, honnan tudja, hogy nem megfelelő a színvonal? Talán hallotta? És „ha már pénzre teszek szert...”? Ugyan, ugyan?! Gondoljunk csak a hangversenybérletre. 30, illetve 45 forintért nem hiszem, hogy valahol még ilyen nagyszerű hangversenysorozatot látogathat valaki.

— Na, igen, a hangversenybérlet. Már maga az is helytelen, hogy szombaton lesznek az előadások, hiszen sok vidéki hallgató hazautazik, s a pestiek is inkább máshová mennek hét végén. Az ember nem kívánhatja a partnerétől, hogy szombaton hangversenyre jöjjen. Pedig szeretem a komoly zenét. Különben sem ismerem a BM szimfonikusokat. Inkább színházba megyek — jegyezte meg, amikor a hangversenybérletet említettem.

Kifogást mindig lehet találni

— gondoltam magamban, de hangosan inkább ezt kérdeztem:

— S az ötórai teák, bálók?

— Nem, oda sem. Komolytalanok.

— Ebben van valami...

— Na ugye — vágja rá.

— De nem lehet általánosítani egy, vagy két esetről — akarom folytatni.

— Erről jobb, ha nem beszélünk. Különben is, ez az összmódonivalom. Azt hiszem, kimerítő választ adtam, de nevez azért ne ird ki.

Mi az? Talán mégis szégyelli tisztelt kolleginánk, hogy nem látogat el néha napján az egyetemi rendezvényekre is? Miért e szégyenkezés? Hisz megokolta távolmaradását. S az nem bűn, csak hiba, de komoly. Mert szinte fáj, hogy az egyetem kultúr-csoportjait — amelyek mind színvonalasabb műsorral állnak a közönség elé, s munkájukkal a felsőbb szervek elismerését is kiváltották — az egyetem hallgatói csak nagyrészt csak hírből ismeri. S olyan előadások, beszélgetések, melyek témájuknál fogva is komoly érdeklődésre tarthatnak számot, mint például Rényi Péteré, csak tíz egynéhány hallgatót vonzottak a KISZ-klubba, s úgy kellett az embereket lecsalogatni a könyvtárból. Igaz, ebben és számos más esetben szervezési hiányosságok, a propaganda gyengesége is megmutatkozott, mégis mindnyájunk szegénye ez.

Hogyan lehet ezen segíteni?

A KISZ és a kultúrosztály ezután mindenesetre fokozottabb propagandát fog kifejteni. Legalább is ezzel igyekezt meggyűjtetni egyik KISZ alapszervünk kultúrfelelőse.

— Bár szerintem — mondta — nem a propaganda hiánya, és a műsorok gyengébb színvonalá az üres széksorok oka, hanem az érdektelenség. Ez mutatkozik meg a hangverseny bérletek eladása körül is. A hangverseny megfelelő színvonalú lesz, talán még oktatónak is, s olcsóságán vitatkozni sem lehet. Hogy a szombat nem megfelelő? Ezt senki sem tudja igazán megindokolni. Nem fogadható el az, hogy valaki egy év alatt hat szombat estét ne tudjon rászánni erre.

Szóval az érdektelenség?

De hogy lehetne ezen segíteni? E kérdés komolyabb megvitatása és hathatós intézkedések

hozása mind a KISZ alapszervezetek, mind a kultúrosztály propagandistáinak a feladata. S mindazok feladata, akik szívükön viselik az egyetemi kulturális élet ügyét, hogy ne ilyen válaszokat kapjunk a feltett kérdésekre:

— Szombaton hangverseny? Randevum van. Mindenesetre reménykedj. Reménykedünk, és bízunk még benne is, annak ellenére, hogy nem áll egyedül ezzel a véleménnyel. Mert íme, egy másik megkérdezett, Sz. F. válasza: — Engem csak a klub érdekel, ott is inkább a biliárd és a rehasztal. Elég baj, hogy TV-t vettek rehasztalok helyett. Azzal legalább kereshetne is a kultúrosztály. En mondom, többet ér egy biliárd asztal, két kultúrrendezvényél.

Persze, ez szélsőséges eset. Mégis komolyan elgondolkoztam, mert nem ő az egyedüli,

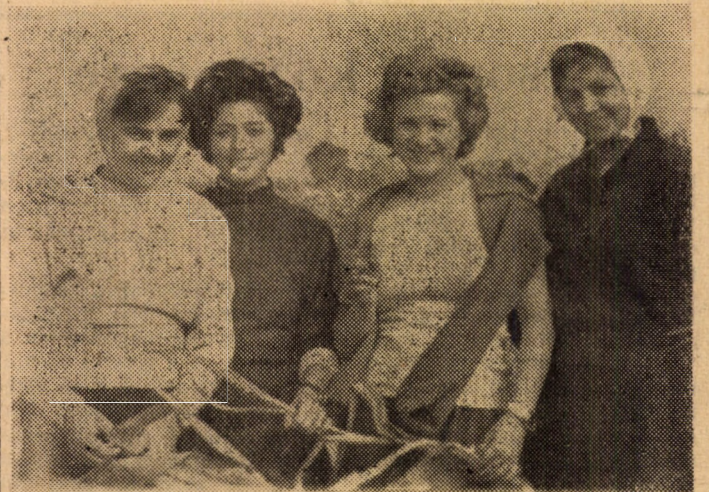
aki így gondolkodik. Pedig a KISZ-klubban nem csak biliárdasztal van. E félre is — az ötórai teákon kívül — négy komoly előadást vettek tervbe. Mindegyiket komoly tudású, nagy figyelmet érdemlő előadók tartják. A színvonalról tehát történik gondoskodás. De lesz-e közönség? A közönségről ki gondoskodik? Megtekint-e az egyetem hallgatói és oktatói a különböző kultúr-csoportok előadójait, a hangversenyeket?

Ezekre a kérdésekre már nehezebb a válasz, de bízva a jobb szervezésben, a hallgatókban, akik végre talán belátják, hogy az egyetem kulturális rendezvényei a hallgatók műveltségét akarják emelni, szórakozását akarják biztosítani. Bízunk abban, hogy nem kell többször feltenni a kérdést: és a közönség?

Szigeti Ernő

A HARMADÉVES IPAROSOK

Jól sikerült társadalmi munkán vettek részt október 8-án a csemői „Új Élet” Tsz-ben. Kukoricatörés, birkapörkölt, tavaszi savanyú bor, remek hangulat — ezek az emlékeink — távirati stílusban

Nem kukorica közt születtek, de a szépségüknek nem ártott a munka

Azért nem volt egészen sétatocsikázás...

SZÓRÓL SZÓRA

A nyáron Lellén dolgoztam egy üdülőben. Sokféle ember fordult meg nálunk, több idős tsz-tag is, olyanok, akik életükben először voltak üdülőn. Sok mindenről beszéltek, beszélgettünk, s lehet, hogy mind ez leírva nagyon egyszerűnek, ismertnek látszik, de így igaz — szóról szóra.

A cséplőgépes Szentgáli-lány

Lánykoromban így hívtak a faluban. Apámnak cséplőgépe volt. Szüleim éjt nappallá téve szorgoskodtak, dolgoztak... Dolgoztak? Szerintem az ember a betevő falatjáért dolgozik. Ők? Gyűjtötték! Minek? „Hogy legyen a gyerekemnek” — mondták a legtöbben, titokban pedig arra gondoltak, hogy a föld, a ház, a vagyon, ami boldogít. Az én apámat is ez vezette. Egyetlen és nagyon szeretett gyermek voltam. És az apám azt mondta, nekem gyűjtj. Hogy az én életem boldogabb legyen, mint az övé volt! Boldogabb? Amikor szó került a férjhezmenésről, apám kijelentette, hogy csak olyan emberhez adja a lányát, aki hozzánk költözik. Hogy a föld, a ház, a vagyon együtt marad-

jon. — Miért osztanám fel? A tiétek. Nektek gyűjtöttem és gyűjtöm. Gyarapították ti is!

Huszonegy éves koromban mentem férjhez. Az uram természetesen hozzánk költözött — együtt laktunk az öregekkel. Semmire sem volt időnk. Nem is éltünk, csak — gyűjtöttünk. Telekre, házra, bútorra. Másik házra, és ez így ment — ment volna a végtelenségig.

A cséplőgépet államosították. Apám azóta beteg. A szívével van baj, egyre rosszabbul van. Az idén, a nyár elején majdnem elment.

En? Nekem mindenem megvan. Szép gyermekeim, két lányom van. Ház, berendezés, kenyelem. És még valami. Van hat elemim és harminchat évem.

Az én gyermekeim tanulni fognak és... és a férjünknek sem kell hozzánk költözniük... Az apám nagyon beteg, az államosításba betegedet bele... A gyermekeim tanulni fognak... ma más világ van, ma lehet.

Tessék bejönni!

— Jöjjenek be, bácsika!

Nem, maguknak sem az udvaron terítünk, hanem itt az ebédlőben. Ne kéresek magu-

Forum

Politikai érdeklődés — politikai tájékozottság

Az utcán is

— Jól szalad ez a BMW — jegyezte meg valamelyik nap egy ismerősöm a villamos ablakán kinézve, amint egy oldalkocsis rendőrmotor gyorsan és simán elsuhan mellettünk — nem hiába világmárka a német motor — tette hozzá később.

Az őszinte elismerés hangja volt ez, amely a fejlett nyugatnémet ipart méltán megilleti. Ezzel voltaképpen le is záródott volna az ügy, ha egy idősebb úriember nem szötte volna tovább a beszélgetés fonálát. De így már nemcsak a jogos dicséret került elő, sőt, főleg nem az, hanem a nyugatnémet gazdasági csoda, általában az egész nyugatnémet rendszer felmagasztalása. Az idős úr láthatóan szélesebbkörű hallgatóságnak szánta mondókáját, és valóban, az utasok kezdtek felfigyelni. Néhányan felháborodással tekintettünk a fecsegőre, a többség azonban még csak a pillanatnyilag pártatlan érdeklődést mutatta. A helyzet olyan volt, hogy csak néhány szó kellett volna, hogy az idegen úr szándékai lelepleződjenek. Szerencsére ismerősöm nem hagyta ki ezt az alkalmat és méltóképpen meg is válaszolt a hivatlan agitátornak, aki ezekután jobbnak látta, ha a következő megállónál „rugalmasan elszakad”.

Nem tudom mennyire jellegzetes magyar vonás, de tény az, hogy nálunk az emberek sokszor a kelleténél is többet, pontosabban, több hitelt adnak annak, amit az utcán hallanak. Az előbb felvázolt eset nyomán tudatosodott bennem az, hogy sokszor amennyire negatív ez a jelenség, annyira pozitív tudja tenni egy olyan ember, aki nemcsak a munkahelyén mondja el véleményét, hanem vadidegen emberek előtt is kiáll nézetei mellett, aki úgy érzi, nem elég ha csak saját maga híve egy eszmének, de mások megnyerését is céljának tekint.

Nem maradhatunk meg a szemináriumok, szervezett politikai előadások szobáiban. Az emberekben rendkívül nagy érdeklődés van minden iránt. Aki az előbb valamilyen gyűlésen esetleg oda sem figyelt, azok most, a mindennapi élet forgatagában élénken vitázkodó emberek. Vagy ha nem is vitázkodnak, de figyelnek és gondosan elraktározzák, amit hallottak. Tudják ezt az ellenfeleink is, és tudatosan ki is használják. Aki pedig az ilyen alkalmakkor hallgat, az — vétkes. Erre az esetre fenntartás nélkül igaz, hogy a hallgatás beleegyezés. Mit ér elmondani a véleményemet párttagok, jó ismerősök közt, ha ugyanakkor félőrával később a villamoson vagy a buszon mély hallgatásba burkolódom, szólanul hallgatom, hogy valaki egyba-főbe dicséri a nyugatnémeteket, vagy éppenséggel akkor, amikor általában „a németeket” szidják? Végiggondoltuk-e azt, hogy ez a hallgatás hány embert tesz bizonytalanná, hiszen a rádió, a sajtó mást mond (amit el is fogadott!) és most ezzel ellentétes véleményt nem cáfolt senki! Hány ember van, aki még régi elavult, helytelen nézeteivel küzd és ez a hallgatás most ismét a régi, a rosszba vetett hitében erősíti meg.

Naponta többször is utazom villamoson, és sokszor akaratomon kívül tanúja vagyok beszélgetéseknek. Jóleső érzés számomra nyugtázni azt, hogy ilyenkor is, amikor nincs főnök, nincs üzem és egyéb — többnyire csak vélt — kötelesség, az emberek a legkülönbözőbb kérdésekben mennyire felvilágosultak és józanul nyilatkoznak. És ne szűkítsük le ezt a témát csak a politikára! Az újtípusú emberek csak egyik tulajdonsága, hogy politizál, foglalkozik a társadalom ügyeivel, de vannak olyan tulajdonságai is, hogy törődik másokkal, hogy közösségi ember. És ez is szorosan idetartozik. Hiszen számtalan esetben találkozunk durva megnyilvánulásokkal, amikor nem mi vagyunk a szenvedő alany, és szép csendben elsomfordálunk, a helyett, hogy rendreutasítanánk a rendezavarót.

Ami körülöttünk történik, az nemcsak az egyes emberek magánügye. És sokszor nem is magánügynek számít; ez a két tényező önmagában elég ahhoz, hogy ne legyünk közömbösek. Mert ez a közömbösség nem pártatlanság. A környezetünk szemében állásfoglalás.

Gaal Gyula

Politikai érdeklődés — politikai tájékozottság

Az elsőéves iparosknál

A napokban két csoportot látogattam meg a Makarencó utcai diákotthonban, elsőéves iparos fiúkat. Az asztalon a Tőke I. kötete feküdt. Az első perek hallgatósága hamar felengedett, és egész kis politikai vita alakult ki közöttünk. Lényegében ez volt oda-menetelem célja is, hogy beszélgetés során győződjek meg arról, milyen az elsőők általános politikai felkészültsége és érdeklődése.

Talán a legproblematicusabb a szíriai helyzet volt számunkra. Szóváltottak, hogy a sajtóból eleinte nehéz volt megtudni a helyes értékelést. Arra nem gondoltak, hogy a forradalmat követő első napokban még senki sem tudta bizonyosan mi is történt Szíriában, milyen erők az események mozgatói; így a sajtó sem nyilváníthatott határozott véleményt. Szó került még az ENSZ szervezeti kérdéseiről és jónéhány aktuális politikai kérdésről. Az a vélemény alakult ki bennem, hogy ezek a fiúk jó politikai előképzettséggel rendelkeznek, s egyetemes kerületük után is rendszeresen figyelemmel kísérik a kül- és belpolitika eseményeit.

G. Gy.

Ilyenek is vannak még

Ha a politikai órák vitáiban nem is, a szűkebb körű beszélgetésekben többször hallottam már határozottan elutasító kijelentéseket. Az elutasítás azonban nem valamelyik álláspontnak szólt, hanem egyszerűen a témának — a politikai vitának.

Legutóbb is, miközben néhányan élénken tárgyaltuk a szíriai helyzet bonyolultságát, voltak körünkben, akik megjegyezték: „Nem tudtok másról beszélni?” Ez a mondat igen jellemző. Kifejezi, hogy vannak, akik leginkább semmit sem szeretnének tudni a belső és külső helyzetről. Azt hiszem ők azok, akik mindig a könnyebb megoldást választják. Kényelmesebbnek tekintik behunyni a szemüket, semmint gondolkodni, tájékozódni a világ nem éppen egyszerű dolgáin.

Az utóbbi hónapokban az események bennünket személy szerint is megmozgató fordulatot mutatnak. Tagadhatatlan a nemzetközi helyzet éleződése és képmutatásnak tekinthető, ha valaki azt igyekszik bizonyítani: őt nem érdekli. Közömbös lehet ugyanis valaki a tőle távol álló, őt nem érintő kérdésekben, de a béke semmi esetre sem tartozik ezek közé.

A közömbösek ellenvetése közismert: „Talán éppen én döntöm majd el, hogyan alakul a helyzet? Választot az valamit, ha akár a nemzetközi, akár a hazai eseményeken rágódom?” Első látásra valóban tetszetős érvek. Csak éppen hamisak. Ez a szemlélet eleve lehetetlenné teszi, felismerje valaki napjaink történelmének mozgató erőit, hogy tájékozódni tudjon és aktív tagja lehessen társadalmunknak, melynek valóban érdeke a béke megőrzése.

Amikor pedig ezek az emberek a hazánkban folyó építő munkával kapcsolatos hírekről kijelentik: „Unalmas folyton ezt hallani” — szegénységi bizonyítványt állítanak ki magukról, hiszen saját életükre döntő hatással levő folyamatok iránt éreznek közömbösnek.

Izsák Péter

Tananyagaink arányáról

(HOZZÁSZÓLÁS)

A vitaindító cikk az egész egyetemi oktatás szempontjából vizsgálja az arányok kérdését. Ha arányokról beszélünk, nem lehet kiragadni valamelyik — bármilyen jelentős — stúdiumot. Az arányok mennyiségi viszonyt fejeznek ki és így csupán két vagy több dolog egymás közötti arányairól beszélhetünk.

A probléma sokkal bonyolultabb, mint az első megközelítésre látszik. Bonyolult és kényes, mert a tapasztalatok szerint a tanszékek általában feltételeken örül, „szerzett jogait”, ugyanakkor nem szívesen „avatkoznak be” más tanszék „belügyeibe”. Márpedig

a tananyagok arányaihoz csak úgy lehet hozzáférni,

ha az érdekelt tanszék nem zárólag saját tananyagainak súlyát, terjedelmét, jelentőségét, hanem a többi oktatott tárgy szerepét is figyelembe veszi. Az oktatási reform eredményes megvalósítása megköveteli, hogy szembenézzünk a nehézségekkel, a kényes kérdésekkel is. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha kilépünk a tanszéki keretből és szak, illetve egyetemi szinten vizsgáljuk a vitaindító cikkben felvetett kétségtelenül élő, létező problémát.

Nemcsak kényes, hanem bonyolult is a kérdés. Bonyolult elsősorban azért, mert a tananyagokat nem lehet röfföl (sőt még oldalszámmal sem) mérni, hiszen a különböző tárgyak elsajátítása nehezebb, vagy könnyebb.

Bonyolult továbbá azért is, mert valamely oktatott stúdium súlyát nem a rendelkezésre bocsátott óraszám adja meg. Az óraszám csökkentése, vagy növelése, egymagában semmit nem változtat, ha ezt nem követi a számonkért anyag megfelelően arányos változása. Egyetemünkön jelenleg nem mindig arányos a tantervi óraszám, a megkövetelt ismeretanyag súlyával és mennyiségével.

Bonyolult végül a kérdés azért is, mert bizonyos tárgyak benne, hogy az egyetemünkön oktatott anyagok egytől egyig hasznosak a közgazdászok szempontjából és valószínű, hogy alig akadna tanszék, amely ne lenne képes a jelenleg oktatott anyagot tovább szélesíteni. A tudomány fejlődése egyre bővíti az ismereteket és az emberi agy befogadóképességének véges volta folytán ez azt a következményt támasztja, hogy

válogassunk a hallgatókkal között

és tőlük számonkért ismeretanyagban.

Azok közé tartoznak, akik az igen alapos elméleti képzés hívei. Meggyőződésem, hogy valóban jó közgazdász szakember csak olyanokból válhat, akik felvértezték magukat az elmélet igen mély elsajátításával. A jó elméleti felkészültség a helyes gyakorlatnak is alapja. Ugyanakkor valom azt is, hogy semmiféle elméleti tudás sem elegendő, ha valaki nem képes az elméletet a gyakorlatban alkalmazni. Az oktatási reform egyik fontos célkitűzése, hogy olyan elméletileg jól felkészült szakembereket bocsásson az egyetem a népgazdaság rendelkezésére, akik az elméletet alkotó módon alkalmazni is tudják. A tapasztalat azt mutatja, hogy éppen ebben a tekintetben vannak hiányosságok, hogy még sokat kell tennünk annak érdekében, hogy hallgatóink az elmélet alkalmazását is megfelelően elsajátítsák.

Marxista közgazdaságtudományi egyetemen minden tárgyat csak a marxista-leninista elméletre alapozva szabad oktatni. Nem helyes ezért a tárgyak között elméleti és gyakorlati jellegűk szerint a nem ritkán hangoztatott módon különböztetni. Az ún. „elméleti” tárgyak oktatásánál

ugyanúgy a gyakorlatot kell szem előtt tartani, mint ahogy a „szakanyagok” csak elméleti megalapozással oktathatók. A közgazdaságtudományi egyetem jellegében is alapvetően eltér a többi egyetemtől. Bármely más egyetemen ki lehet emelni az ún. ideológiai tárgyakat, mert jellegükben különböznek az ott oktatott egyéb tárgyaktól. A közgazdaságtudományi egyetemen majd minden tárgy ideológiai tárgy. Ezért

senki se feltse az elméleti és az ideológiai felkészültséget

a tantárgyak arányaiban esetleg szükségessé váló változtatásoktól. Alig hiszem egyébként, hogy ezek a változtatások alapvetően módosítanák a fő arányokat.

Véleményem szerint helyes az a határozat, amely a szakvezető tanszékeknek az eddigig nagybő befolyást biztosít a szak tantervének kialakításában. A szakvezető tanszék elsősorban felelős azért, hogy a végző hallgatók megfelelően a velük szemben támasztott jogok követelményeknek. Ezért is indokolt, hogy a szakvezető az eddiginél behatósabban foglalkozzanak a szak egész tananyagával, tananyagának arányaival.

Bizonyos aránymódosítások több oknál fogva is elkerülhetetlenek. Nem tartható fenn sokáig pl. az a helyzet, hogy az ún. alapszó tárgyak oktatása a negyedik félévénél tovább húzódik. Feltétlenül javítani kell — didaktikai szempontból — a tárgyak logikai sorrendjén és egymásra építésén. Komoly nehézségeket okozna pl., ha az ágazati gazdaságtanok oktatásának megkezdése előtt nem fejeződnek be a szocializmus politikai gazdaságtanának oktatása. De az sem engedhető meg — mint pl. ebben a tanévben —, hogy a népgazdasági tervezést később kezdjék oktatni, mint az ágazati gazdaságtanokat.

Egyes tanszéknek tudomásul kell venniük,

hogy a különböző szakok igényei eltérőek. Bármilyen kíváncsi is lenne egyes tárgyak oktatása a jelenlegi keretekben, engedményeket kell tenni, ha a jelenlegi helyzet fenntartása csak a képzés konkrét céljának rovására történhetné. Adott esetben nem arról van szó, hogy egyik vagy másik tárgyból túlságosan sokat kap a hallgató, hanem arról, hogy ez akadályozza más, fontos ismeretek kielégítő megszerzésében. Tudomásul kell pl. venni, hogy a közgazdaságtudomány ma már fokozott matematikai felkészültséget igényel. Ha nem akarjuk a hallgatók terhelését növelni, akkor matematikából többet csak úgy adhatunk, ha más tárgyaknál viszont csökkentjük a tananyagot.

Az egyetemi oktatás felemelése 10 félévre elsősorban a gyakorlati való kapcsolat szélesítését szolgálja. A két félév többletből egy teljes félév termelési gyakorlat lesz. Az utolsó félév alkalmat ad ugyan a szakmai oktatás javítására, de ez még nem teszi szükségletné az első nyolc félév tananyag-arányainak revízióját.

A „kevesebbet, de jobban” feltétlen hívénem vallom magam. A „kevesebb” nem feltétlenül kisebb oldalszámot jelent, hanem esetleg sokkal többet az oldalszám csökkentésénél. Lehetséges, hogy

le kell mondani bizonyos tananyagrészekről

De olyan hallgató nem kerülhet ki a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemről aki megtanult ugyan 20, vagy 30 ezer oldal tananyagot, sőt abból le is vizsgázott, de a tanultakat nem érti, vagy nem kellően érti és nem is tudja a gyakorlatban alkalmazni.

Mint szakvezető, feltétlenül szükségesnek tartom pl. az iparszakos közgazdászok fokozottabb matematikai és technológiai-műszaki felkészítését. Ha ezt csak más tárgyak rovására lehet elérni, akkor is ki kell tartanom mellette, mert igen alapos és lelkiismeretes vizsgálódások eredményeképpen született ez a vélemény, amelyet az egyetemünkön végzett, hallgatók túlnyomó többsége és az ipari szervezetek is megerősítenek. A gyakorlattal való kapcsolatot az is erősíti, ha tananyagainkat úgy adagoljuk, hogy a gyakorlatban közvetlenül felhasználható ismeretek aránya növekedjék.

Az ipari szakbizottság annak idején konkrét javaslatot terjesztett az Egyetemi Tanács elé a szak tantervéről és az egyes tárgyak órászámáról. A vitaindító cikkben kiemelt tárgyak órászámának és tananyagának csökkentése összhangban áll az ipari szakbizottság javaslataival. A tananyagok arányainak módosítása semmilyen vonatkozásban nem jelenti és nem jelentheti egyes stúdiumok le-, vagy túlbecsülését. Tudomásul kell azonban venni, hogy az egyetem hallgatóinak mintegy 90 százaléka kifejezetten gyakorló közgazdász lesz és a tananyagok arányainak megszábasánál elsősorban ehhez kell igazodni.

Egyetemünknek feladata természetesen az is, hogy lehetővé tegye mindazon hallgatók számára a kötelező anyagot, túl is az ismeretek elmélyítését, akik ezt igénylik. A tudományágak erős differenciálódása mellett azonban az lesz célszerű, ha ezt a többletet ki-ki hajlamai, érdeklődési köre szerint választja meg. Minden tanszék számára fennáll az a lehetőség, hogy nem kötelező speciálkollégiumok keretében az előírandó tananyagot túlmenő ismeretanyagot nyújtson.

A különböző szakok igényei a minden szakon oktatott tárgyak tekintetében is eltérőek lehetnek. Különösen áll ez az általános szakra. A minden szakon kötelező tárgyak oktatását mégsem lenne célszerű differenciálni. Ez igen jelentős többletterhelést okozna, költségekkel járna és hatékonysága is kétes. Ezért olyan módszer ajánlható, hogy a minden szak számára oktatott tárgyak tematikáját és terjedelmét

a hallgatók zöméhez igazítsuk

és ne egy esetleges törpe kisebbséghez. Miután a hallgatók zöme ipar, belkereskedelmi és külkereskedelmi szakos, az ún. alapszó tárgyak oktatását e szakok igényeihez célszerű méretezni. Ha az általános szak tematikái és tartalmi igényei e tárgyak tekintetében nagyobbak, ezeket nem úgy kell kielégíteni, hogy viszonylag kevés hallgató kedvéért az összes hallgatót megterheljük, hanem e kevés hallgató számára olyan kiegészítő és speciálkollégiumokat kell tartani, amelyek a szak igényeit legteljesebben kielégíthetik.

Csupán példaképpen hozom fel, hogy az általános szakon kíváncsi lehet a gazdaságtörténet, vagy a gazdaságföldrajz jelenlegi tematikájának fenntartása, esetleg akár szélesítése is. Emiatt azonban még nem indokolt az ágazati szakokon hasonló követelmények felállítását. A fő kollégium célszerűen a hallgatók zöméhez igazodjék, az általános szakos hallgatók részére pedig kitasszanak be a tanszék olyan speciálkollégiumokat, amelyek alkalmassak a fő kollégium csökkentett tananyagának kiegészítésére, elmélyítésére.

Végül még egy megjegyzés. Vajon kisebb lesz-e a hallgatók általános közgazdasági

műveltsége, ha egyes tantárgyak tananyagát és órászámát csökkentjük?

Az általános műveltség megítélésében

is van fejlődés. Harminc évvel ezelőtt még a latin és ógörög nyelv tanításával gondolták az általános műveltséget fokozni, jelenleg a politéchnikai ismeretek elsajátítása a középiskolákban hozzátartozik az általános műveltséghez. A középiskolákban — amelyeknek elsősorban feladata az általános műveltség biztosítása — lényeges változások történtek az oktatott tantárgyak arányaiban. A közgazdasági általános műveltségre is áll, hogy ma mást értünk ez alatt, mint akár 10, sőt talán csak 5 évvel ezelőtt. Az általános közgazdasági műveltség kritériumai a tudományok fejlődésének megfelelően szintén változnak. Nem lehet tehát megmerevíteni és örök időkre szólnak tekinteni a jelenlegi arányokat. Lehetséges, hogy éppen az arányok módosításával leszünk képesek a jelenleginél magasabb általános közgazdasági műveltséget biztosítani hallgatóink számára.

KISZ-HÍREK

A KISZ VB október 3-i ülésén a múlt évi munka értékelésével foglalkozott. A vita középpontjában elsősorban a VB munkatilosának kérdései állottak.

A II. évfolyam kereskedelmi kari alapszervezetben a vezetőség egyes tagjainak felmentése ill. kiválása után új vezetőséget választottak. Az új vezetőség tagjai: Nánth István, Simon József, Szűcs Sándor, Csodó Béla és Bognár Kálmán.

Vezetőképző bizottság alakult, melynek feladata az egyetemi KISZ-funkcionáriusok évközi továbbképzésének biztosítása. A bizottság vezetője dr. Kollár Amália.

Új tagok az SZB-ben

Az Egyetemi Szakszervezeti Bizottság 1961. október 18-i ülésén Kéri Zoltán elvtársat és Balázs Béla elvtársat saját kérelmükre és a párt-végrehajtóbizottság ezzel egyetértő javaslatára felmentette eddig viselt elnöki, illetve nevelési felelősi tisztségük alól. Ezzel egyidejűleg az SZB tagjai sorába kooptálta Bora Gyula (a Gazdaságföldrajzi tanszék adjunktusa), Szakasits György (az Ipargazdaságtan tanszék docense) és Kupcsik József (a Statisztikai tanszék tanársegéde) elvtársakat. A párt-végrehajtóbizottságnak a Pedagógus Szakszervezet Központi Titkárságával egyező javaslat alapján a SZB a kooptált elvtársak közül Bora Gyula elvtársat a SZB elnökévé, Szakasits György elvtársat a SZB nevelési felelősevé, Kupcsik József elvtársat pedig üdültetési felelősevé egyhangúlag megválasztotta.

Ezek után Bedő Gyula elvtárs az Egyetem Pártbizottsága nevében megköszönte a funkciókból felmentett elvtársak eddigi fáradozásait — s jó munkát, sok sikert kívánt az újonnan megválasztott szakszervezeti vezetőségnek.

Bedő elvtárs a többi között hangsúlyozta: —... A felmentett elvtársak odaadón, lelkiismeretesen végezték munkájukat, sok időt és energiát igénylő tevékenységüket a PB közönségét töltötte. Külön szeretném megköszönni Kéri elvtárs munkáját, aki több éven keresztül viselte a SZB elnöki tisztét. Vezetése alatt számos olyan tevékenysége volt szakszervezetünknek, amely nagyon hasznosnak mondható, s a dolgozók érdekeit különböző oldalról szolgálta. Kiemelkedik ezek közül az utóbbi években szervezett lakásépítési akció, amely kedvező anyagi feltételek mellett juttatott több, mint 40 dolgozónkat lakáshoz. A SZB munkájával megkönnyítette párt-szervezetünk politikai tevékenységét is. Azok a bírálatok pedig, amelyeket időnként a szakszervezeti munka, vagy kifejezetten a SZB, vagy akár

Kéri elvtárs felé gyakorolt a párt-végrehajtóbizottság arra irányultak, hogy egyrészt még jobb eredményeket igyekezzünk elérni, másrészt viszont nem homályosították előttünk azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az elvtársak tettek.

Összintén kívánom, hogy a funkciók alól felmentett elvtársak az így felszabadult idejüket minél gazdagabb hatékonyasággal használják fel saját szakmai, tudományos fejlődésük és az egyetem egész munkája fejlődése érdekében. Másrészt azt a reményemet — kérésemet — fejezem ki, hogy Kéri elvtárs továbbra is részt vesz a SZB munkájában, és főleg kezdetben segíti az újonnan megválasztott elvtársak munkáját.

Azt hiszem, ha az újonnan megválasztott elvtársak figyelmesen átgondolják azokat a tapasztalatokat, amelyeket a Szakszervezeti Bizottság egész eddigi működése során szerzett — akár pozitív, akár negatív vonatkozásban —, azt saját munkájukban jól hasznosíthatják majd.

Kérem az egész Szakszervezeti Bizottságot, hogy erősítse a vezetés kollektivitását, maximálisan támogassa az újonnan megválasztott elvtársak tevékenységét. A PVB meggyőződése szerint így eredményesen tudják majd el látni az elvtársak azokat a feladatokat, amik funkciójukból folyóan rájuk hárulnak. Az Egyetemi Párt-végrehajtóbizottság és a magam nevében kívánok az újonnan megválasztott elvtársaknak jó munkát.

Hasonlóan nyilatkozott az ülésen részt vevő Kovács Zsigmond elvtárs is, a pedagógus szakszervezet titkárságának képviselője.

Ezt követően a Szakszervezeti Bizottság meghallgatta Bora Gyula elvtárs beszámolóját a Pedagógus Szakszervezet Központja által, az egyetemi és főiskolai SZB-elnökök számára rendezett háromnapos konferenciáról, és meghatározta ebből folyó feladatait. Végül a Szakszervezeti Bizottság megvitatta és egyhangúlag elfogadta a SZB új munkatervét.

KOLLÉGIUMI FŐZŐCSKE

A világ alapvető és örök természeti törvényei közé tartozik, hogy egy kollégista ételmodor törvényszerűségeinek legszigorúbb betartásával „összeesik” az a napi vacsora nyersanyagot. De ez még csak a kezdet. sőt annak is csak a kezdete. A gyűjtőes eredményét még meg kell sütni, főzni, párolni, avagy pácolni, az „éhez” tudása és izlése szerint, de úgy, hogy minden kollégista gyaur számára élvezhető legyen.

Egyébként ez a minimális igény, amit az ember egy kotyvalékkal szemben támaszthat, állítólag a 104 ismert elem közül, egy egészen örökös kollégista gyomra 103-at minden további nélkül megemészti. Tehát következik a hevítés, mely e célra feltalált gázrezeon történik, melynek időtartama

bará járv, a gyűjtőes életmodor törvényszerűségeinek legszigorúbb betartásával „összeesik” az a napi vacsora nyersanyagot. De ez még csak a kezdet. sőt annak is csak a kezdete. A gyűjtőes eredményét még meg kell sütni, főzni, párolni, avagy pácolni, az „éhez” tudása és izlése szerint, de úgy, hogy minden kollégista gyaur számára élvezhető legyen. Egyébként ez a minimális igény, amit az ember egy kotyvalékkal szemben támaszthat, állítólag a 104 ismert elem közül, egy egészen örökös kollégista gyomra 103-at minden további nélkül megemészti. Tehát következik a hevítés, mely e célra feltalált gázrezeon történik, melynek időtartama

Az első, s hozzá kell tennem a jóval bonyolultabb, s ezért elenyészően ritka eset, amikor a delikvens bemelegíti a KÖZERT-be és megvásárolja a keléseket.

A második megoldás jóval egyszerűbb, s ezért általánosabb is. Az éhez

egyenes arányban áll a főzést elkövető egyén túrelmével és éhségével (Ha már nagyon éhes, pillanat kérdése az egész, ha aznap már evett, akkor esetleg percekig is nézni bírja a vacsora kikristályosodását).

A főzés egyik igen fontos, mondhatnám reprezentatív szempontból döntő része a kóstogatás. Ennek is kétfajta különbséget tehetünk meg. Az első, amikor a kóstogató megpróbálja elhíttetni önmagával és az esetleg összesereglett nézőkkel, hogy főztjének jó íze van. (Halladók), a másik, amikor azt akarja belátni, hogy a szűlő vevőletnek

egyáltalán neve van (kezdő), és csak mindezek után kö-

szenzációt, ha valaki repetát kérne a főztjéből) — puskás —

Szombat este volt. Meditáltam magamban; érdemes lesz vajon elmenni az ünnepélyes klubmegnyitóra? Elképzeltem magamnak a múlt tapasztalatai során kialakult várható képet: csupa idegen arc, hangulat sehol... De azután arra gondoltam, hátha mégis jó lesz a rendezés, hátha jó lesz a műsor, hátha ott lesznek az ismerős kollégák — vagyis összegezve, hátha kellemesen érzem majd magam. A kíváncsiság hozott el végül is — no, meg személyesen is megígértem...

Korán érkeztem, szörnyű korán, 7 órakor. Pontosan a műsorkezdés idejére. Mondanom sem kell, alig tíz ember lézengett ott. Haladó hagyományainkhoz híven, legelőbb most is az „Ugy sem kezdik pontosan” című menetrend alapján jöttek meg. Nem is kezdtek, mert hát kinek is, talán az üres széksoroknak?!

A széksorok jó félóra múltán mégis megteltek — a műsor elkezdődött, s mire befeje-

ződött, már állóhely is alig volt. A „golya-avatás” pontatlanul indult, viszont szellemesen folytatódott, a végén pedig már jóhangulatú, „kioktatott golyákként” fogtunk hozzá táncolni.

Tulajdonképpen a tánc teremti meg a jó hangulatot — ha megteremti, mert sok mindenben múlik, hogy távozáskor mindenki elmondhassa: Jól éreztem magam. Várakozásom ellenére sikerült a rendezőknek ezt elérni.

Arra a kérdésre, mi kell ahhoz, hogy az ember jól érezze magát, így szoktak válaszolni: zenekar, zenekar, zenekar. Persze, nem akármilyen zenekar! A klubban ezen az eseten gyakran felcsattan az elismerő taps — a közönségnek tetszett a zenekar. A trió pedig hálából, szinte szívet nélkül és lelkesen játszott!

A közönség javarésze közgazdász volt. E meglepő és szokatlan jelenség a táncolók között közvetlen és baráti légkört teremtett. Néhányan meg

is jegyezték: „Olyan ez, mint egy jól sikerült házi-buli”. A tánc sem vált életveszélyes produkcióvá, mivel zsúfoltság sem volt.

Érdekes, hogy a hangulat emelkedésével sem jelentek meg azok a szélsőséges epizódok, melyek „egyesek” szerint hozzátartoznak a „mulatózáshoz”. Egyáltalán nem hiányoltak a botrányok elmaradását. A részeg duhajkodás, az esztelen rongálás, virtuskodás nélkül is jól érezték magukat akik eljöttek. Talán a visszatérítő mozzanatok hiánya is elősegítette a sikert.

Másakkal beszélgetve is megállapítottam, ez az est valóban jól sikerült. Azt hiszem közös kíváncsiságunk; nagyon sok hasonló klubesten szeretnénk szórakozni a jövőben is. Talán nem is olyan nehéz. Hiszen nem kell hozzá sok; csupán néhány zenész; néhány színész és sok közgazdász...

F. P.

Interjú Szunyogh Lászlóval, az edzővel:

Kezdjük a szebbik felét: Mi a csapat feladata és milyenek a remények?

— Fő célunk, elkeltülni a kiesést. Ez sok tennivalót követel, de remélem sikerül. Játékosaink létszáma nem szenved komoly veszteséget, ha az első éveseket sikerül átigazolni. Sajnos a felkészüléssel nem sikerült a tavalyi hiányosságokat a szükséges mértékben kijavítani. A csapat támadójátéka még mindig nem elég erős. A védekezés sem kielégítő, kevés mozgással, hiányos kar- és lábmozgással törtenek. A hibák kijavítása nagyon nehéz lesz, mivel fő okuk az atlétikusság hiánya, s ez csak komoly és hosszadalmas egyéni munkával pótolható.

S ennek ellenére bízik abban, hogy sikerül „megragadni” a csapatnak?

— Igen. És meggyőződésem, nem változtat az sem, hogy csapatunk múlt vasárnap ismét kikapott. Az Előre ellen elszenvedett vereség fő oka, a

csapat taktikai éretlensége. Az egyetem tornaterme nagyon kicsi és a csapat játéktér megfelelő nagyságú terem hiányában a rendelkezésünkre álló két hét alatt nem lehetett összehangolni. Csak kétszer tudtunk a meccseken kívül a Sportcsarnokban játszani, s ez a szabályos nagyságú terem megszokására is kevés volt.

Milyen a csapat taktikája?

— Tavaly, mivel már ismertem az ellenfeleket, lehetséges volt előre kidolgozni ellenük a megfelelő támadó és védekező taktikát. Most az első mérkőzéseken ezt a feladatot a játékosoknak egyénileg kell megoldani. Ez nehéz a fiúknak, mivel nem rendelkeznek megfelelő taktikai képzettséggel, nem ismerik az NB II-t.

Milyen a csapat magassága az NB II-es viszonyok között?

— Sajnos, nagyon rossz. Minden csapat fölényben van velünk szemben, de megvan ennek is az ellenszere, a gyors játék.

Rendelkezik-e a csapat ehhez a játékmóddhoz megfelelő tudással?

— Igen, a játékosok jól dobnak elég gyorsan, és ellenfeleink magassági fölénye rá is kényszerít minket.

Mi a véleménye a szombati vereségről?

— Az első félidő a miénk volt. 30:29-es eredménnyel fordultunk. A második félidő elején volt a kritikus időszak, itt mutatkozott meg a taktikai képzettség hiánya. Legjobb játékosaink elvesztették a fejükét és a félidő felére Sörös kivételével valamennyiüket kipontozták, csak ezután tudott az ellenfél vezetéshöz jutni. A végeredmény 68:50 volt a Budapesti ELŐRE javára. Az a véleményem, ha a csapatnak komoly szurkolótábor lenne, megnyertük volna ezt a mérkőzést. Nagyon csodálom, hogy egy ilyen nagy egyetemen, mint a Közgazdasági, csak néhányan érdeklődnek a sport iránt.

A férfiak veresége miatt keletkezett fájó sebre írként hat, hogy a Budapest I. osztályba felkerült lányok első vereségüket három győzelemmel bosszúzták meg. A Pénzügytér 48:39, a Pedagógus 42:39, a Magyar Pamutipart pedig 42:37 arányban győzték le. A csapat kiemelkedően jó játékosai Szigetvári, aki a három

győztes meccsen a csapat által szerzett 132 pontnak majdnem a felét dobta. A csapat jó küzdőszellemével, lelkes játékával nyerte meg a mérkőzéseket. Az egyetlen hiba, amit ki kellene küszöbölni, az a szellem, hogy majdnem minden támadást Szigetváriknak kell befejezni. Többször előfordult, hogy dobóhelyzetben levő játékosára kipasszolta a labdát. Ez helytelen, mert ha egyszer „Szig” nem lehet ott a mérkőzésen, akkor ki dob kosarat?

A férfiaknál a Bp. I. osztály és az NB II. között olyan nagy a különbség, mint a középiskola és az egyetem között. A lányoknál, mint a középiskola két osztálya között, s ha lelkesen játszanak, nem kell félniük a kieséstől.

Kékesi József

Motó: Nem akarunk a nagyképűség és a hiú tetszésgés bűnével vádoltatni, de lelkesedő beszámolót adunk nagy nyári élményünkről. Előre elnézést, ha valamit nem helyesen, vagy túlzottan írunk le. Vétkeink enyhítésére szolgáljon, hogy mindenhez érteni akarunk, hiszen közgazdászok vagyunk.

III. fejezet.

— Az országúton nyílnak jelzők

az irányt: Zeltplatz, sátorárbor. Sátorárbornak inkább nevezhető, mert a színes sátrakkal zsúfolt erdőben az egyes intézmények külön kerületeket alakítanak, egyeseket sorompóval is zárják, de az egész összefogja egy táborvezetőség, néhány ételmiszerbolt, trafik, posta és természetesen főleg a tengerpart, a nagy szürke víz és tiszta, mély homok.

Két kedves német lányt kell bemutatnunk mindketten egyetemi hallgatók. Tíz napig egyetlen és háládatlan feladatuk a mi gondozásunk volt. Heide Behrends a főnök. Ha fejtét oldalt hajtja és mosolyog szemüvege alatt két német szemé csodálkozva tágul, kedves arca gyerekesen megszépül. Imponáló biztonsággal intézkedik és szervez, meine ungarischen Delegation mondja — miközben karáival félkör alakú mozdulatot ír le —, és zárt ajtók nyílnak. Brunhild Schröder, népszerűen Brunni megjelenésre igaz német nő, de sötét, majdnem fekete hajjal! Nevetős, a nyelvi nehézségeket sok mimikával hidalja át, könnyen lelkesedik.

Heide és Brunni magyarul tanulnak.

Rettentően kínlódnak a zárt hangokkal, búzgón gyötrik nyelvüket és ajkukat, alakul-

Elmúltak az első hetek, és csoportunk, a belker 1/3 tagjainak kis közössége máris kialakulóban van. Voltunk közös tárlatlátogatáson, a Csók Galériában. Megtekintettük a hangszerkiállítását, és egyik legkedvesebb mozzanat egy szép őszi délelőtt a Rudas-fürdőben tartott első megbeszélésünk volt. Már nem érezzük magunkat idegennek az egyetemen, de akadnak azért problémáink, mert a stílus, a színvonal egészen más, mint a középiskolában, és mivel nincs óránkénti beszámolás, nehezebb megtalálni a tanulási helyes módszerét, nincs ami ösztönözzön a folyamatos munkára. Jegyzetproblémáink is vannak. A Gazdaságföldrajz jegyzetben például a felsőoktatás véleménye szerint sok helynév van, melyeket mind pontosan kell majd tudnunk a vizsgán. Ami a tantárgyakat illeti, szeretnénk, ha csoportunk az átlagnál jobb eredményt érne el a marxizmus-leninizmus tárgyaiból. Egyik legkedvesebb tantárgyunk az áruismeret. Nagyon jól megértjük a magyarázatot, ami a jegyzetben is követhető. Sokunk nagy szívfejdalma, hogy nem tanulhatunk második nyelvet is, és a tornaórák keretében legszívesebben úszni szeretnénk, annál is inkább, mert köztünk is akadnak olyanok, akiket még meg kellene tanítani úszni. Tanulmányi felelőseinknek, Vida Ilonának még nincs sok baja a lógósokkal, és munkájához Haraszti András is segítséget szándékozik nyújtani. Nagyon érdekesnek tartjuk az alternatív szemináriumok közül a vallástörténetet, világnézet fejlődésünkben nagy segítséget jelent és a kötelező irodalma is érdekes. Kis közösségünk a segítőkészség is jellemző. Vannak olyan tárgyak is, melyek egyikünknek, másikunknak több problémát, nehézséget okoznak, ezért egész kis tanulókör alakult ki, például Graselly István körül, mikor a matematikát magyarázza el. Az egyszobában lakó kollégisták között vannak olyanok, akik az első napok óta jó barátok lettek és kölcsönösen segítenek egymásnak a gyengébben menő tárgyaknál.

A Szírbik elvtárs vezette politikai órán igen hasznos és eredményes beszélgetést folytattunk a német kérdéssel, a következő alkalommal az SZKP programtervezetét fogjuk megbeszélni, és szeretnénk német elvtársakat meghívni a

közéjükben, hogy személyes élményeken keresztül még jobban képet alkothassunk magunknak az ott kialakult helyzetről.

Néhányan nemrégiben hagytuk el a gimnázium padjait, de sokan már dolgoztak egy vagy két évet. Bár komolyabb és megfontoltabb nálunk Horváth József, de senki sem sejténé, hogy már hét éves munka áll mögötte. Vállalati munkája eredményeképpen társadalmi ösztöndíjat kapott. Most úgy érzi, érdemes tanulni, ha hétévi munka után furcsa is újra hallgatónak lenni. A diákélet hiányzott neki az elmúlt években, most nagy szorgalommal és lelkesedéssel tanul, szeretné majd sikeresen letenni vizsgáit.

Zlatarew Vera a II. gimnázium

„Várjuk az előkészítőt”

Előfelvettek a munkahelyen

Lenin körút 70. Ezt az edességboltot kerestük. Itt dolgozik

Somkúti Györgyi előfelvételi hallgató. Bemelegítünk.

— Tessék parancsolni.

— Nem, nem vásárolni jöttünk, veled szeretnénk beszélgetni Györgyi.

A fehér köpenyes elárúsfő csodálkozva nézett ránk, honnan ismerjük. Mikor elmondtuk, hogy a Közgazdasztól jöttünk, szemmel láthatóan megörült.

— Mit szoltál, amikor megtudtad, hogy előfelvételi letél?

— Öszintén szólva örültem is, meg nem is. De most már rájöttem, hogy egy kis pénzt is kereshetek. A munkám, különösen a környezet nagyon tetszik.

— Nagyon érdekel minden ami az egyetemen történik, s nagyon várom már, hogy elkezdődjék az előkészítő tanfolyam.

Az Athenaeum Nyomdában Major Istvánt látogattuk meg.

— Még csak egy hónapja dolgozom, segédmunkás vagyok. Mi hírt tudtok, mikor kezdődik meg az előkészítő tanfolyam, mert két műszakban dolgozom, és még meg kell beszélnem a személyzeti osztályon, hogy hogyan lehet

zium első feléig Bulgáriában, Szófiában élt, és ott jár gimnáziumba. Kezdetben nehezegei voltak a magyar nyelvvel, amikor Budapestre a Varga Katalin gimnáziumban folytatta tanulmányait. Egyetemünkre előfelvételi jött, egy évig a Szörme-földi gozó Vállalatnál dolgozott. Számára még komolyabban munkát igényel a tanulás mint számunkra, mivel egy egy szakkifejezés megértésére akadnak még problémái.

Bár még csak október elején van, és most kezdjük ízeletni az egyetemi életet, mégis sok elképzelésünk van az következő évekre és mindnekelvől szeretnénk helytállni a tanulásban és majd sikeresen vizsgázni.

Hegedűs Márta

a kettőt összegezgetni. Remélem sikerülni fog.

— Nem okozott-e csalódást, hogy az egyetemi pad helyett nyomdába kerültél?

— Először nem tetszett, hogy ősszel nem mehetek az egyetemre, de azóta beláttam, hogy jó ez így. Eddig mindig csak diák voltam, és nem tudtam, milyen a munka valójában. Kezdetben szokatlan volt s elvette a kedvemet, hogy egyetemista vagyok és mégsem... De itt a kollektív megismertetem velem a munka érdekességeit, így tapasztalatokban gazdagodva lehetek majd újra diák.

Az Ut-Vasútervező Vállalathoz éppen jókor érkezünk. A személyzeti osztályon

Fabók Szilárd

ügyét vitatják, aki szintén előfelvételi. Eddig a vállalat vidéki telephelyein dolgozott mint bemérő. Mivel budapesti munkát nem tudnak számára biztosítani, így az előkészítő tanfolyamon nem tudna részt venni. Beadta a felmondását. Új munkahelye még nincs.

Faith Emília

az Elektromipexnél dolgozik. Üzletkötő mellett bonyolít.

— A munkáért nagyon teszik. Külfelkereskedelmi szakra szeretnék menni. Szabadidőmben most is nyelvetek tanulok. Örülök, hogy munkámmal pénzt gyűjthetek későbbi tanulmányaim fedezésére.

Ligethy — Boda

rényelven születnek a világ-megváltó tervet. Ennek a népszerűségnek is vannak azért káros oldalai. Nemzetközi német-magyar röplabda-mérkőzést szerveztek amelyeknek részünkről gyászos vereség, felrepedezett bőr és kékké dagadt ujaink tanúsították teljesen elhagyható voltát.

Este tízkor takarodó.

Elnémulnak a hangszórók, magnetofonok, harmonikák és gitárok, szigorú örök karszaggal és elemilámpával világznak a tábor rendjére. Ilyenkor a fiatalok kivonulnak a tengerpartra, körülüli az uszalekfából rakott tüzet és felhangzik az idei nyári legnépszerűbb slágere az örökifjú „O sole mio”.

Minden búcsú nehéz, de ez különösen fájó. Késő éjszakákig vagyunk együtt, s a tűz fényénél mindazt elmondjuk a csillogó szemek, amit szájjal megkövéltes nyelvtudás mellett sem lehet. Közösen énekeljük az Auf Wiedersehen-t, általában búcsúzkodás következik és komikus, annak a néhány számunkra idegen fiúnak a megjelenése, akik kihazsnálva az alkalmat mindenkivel összeközlődnak.

Másnap reggel a rostok pályaudvaron Heide szemnedvesen fénylik szemüvege alatt, Brunni hátát fordít, de megrázkódó vállán így is lehet látni, hogy miért teszi. Mindketten futnak a felgyorsult vonat után, mi derékig hajlunk ki az ablakon, és amikor a kanyarban eltűnik integrált alakjuk, még az is, aki keményszüvűnek tartja magát óvatosan, nehogy a többiek észrevegyék nyel egy nagyot — vége!

— Folytatjuk —

nak a szavak. Természetesen a leghetlenebb magyar szavakra kíváncsiak. Heide szívet nélkül énekl, hogy az ipafai papnak papja van, Brunni pedig oldalba böki a fiúkat és a legteljesebb vendégiszterettel mutogat: „jó nő”.

Egyik reggel internacionális jelszó üvöltött végig a táboron: „Camping kein Luxus”. A vízvezeték elromlott, tállal kell a mosdóhelyiségbe vizet hordani. Ez persze rendkívül sok bonyodalommal jár. Vannak akik egyenesen elszobátálják a mosakodást, mások fantasztikus helyzetekbe keverednek. Adva van egy rendkívül rokonzenes német fiú, akit még vonzóbbá tesz a kezében levő műanyag vödör. Egy vállalkozó szellemű hölgy, Mensy, nem sok német tudással, de legbájosabb mosolyával lép az ifjúhoz. „Bitte, én ezt a vödört elviszem oda, megmosakodom, azután majd visszahozom.” Nem jegyeztük fel, hogy a német megértette-e.

Reggelinket és vacsoránkat

a sátor előtt ülve fogyasztottuk. Heide és Brunni gondosan kiosztották az adagot, amiről igazán nem panaszkodhatunk, hiszen a negyedkilós vaj félbe vágva is több mint tíz deka,

és ehhez járul még négy zsemle, fél liter tej és a közkedvelt marhaládé. Ebédnél egy közeli vendéglőbe járunk. Az étrend nem túlzottan változatos, a három részre osztott tában felszolgált húst mindennap generálzafalt öntik le. Enyhítő és megnyugtató körülménynek számít az elmaradhatatlan sör. Hosszú ideig nem lehetett semmi különösebb kifogásunk a koszt ellen, amikor egyik délből olyan levest kaptunk, aminek az íze sokkal jobb, mint a szaga, s amiről nosztalgikusan jegyezi meg egyik barátunk: „az első étel, ami etethetlenek látszik”. Nem hallgathatjuk el Vanek érdemeit, aki hat adaggal evett ebből a barna léből, de az ő neve nem ér, mert elutasításunk előtt három hétig a huga főztjén edzett. Legnagyobb sikere azonban a bálnának volt. Már a megjelölés is önmagában sokat ígér — bálnagulás makaróniával —, hát még az illúzió. Különböző olyan íze van, mint a disznó-májnak.

Nagyon népszerűek vagyunk a táborban. Szürküllet után szállingózni kezdenek az ajándékok ismertősök és a még idegenek, beszélgető csoportok alakulnak, ahol karbatett kézzel német—orosz—angol keve-

Nem házi feladat, MÉGIS TUDOM: TÍZEZER NYEREMÉNYT SORSOLNAK A VIT tárgysors-játékon